

Bančni nadzor: prednostne naloge enotnega mehanizma nadzora v letu 2018

Prednostne naloge določajo, na katera področja se bo nadzor osredotočal v letu 2018. Ob upoštevanju dogajanj v gospodarskem, regulativnem in nadzornem okolju prednostne naloge nadzora temeljijo na oceni glavnih izzivov, s katerimi se soočajo nadzorovane banke.

Viri tveganj v bančnem sektorju so bili ugotovljeni v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi ob upoštevanju tako informacij, ki so jih prispevale skupne nadzorniške skupine ter oddelki ECB za makrobonitetne in mikrobonitetne analize, kot tudi poročil mednarodnih organov. Glavni dejavniki ugotovljenih tveganj v bančnem sektorju so: dolgotrajno obdobje nizkih obrestnih mer, velik obseg slabih posojil, geopolitične negotovosti, strukturni gospodarski izzivi v euroobmočju (vključno z javnofinančnimi neravnovesji in zaskrbljenostjo glede vzdržnosti dolga), gospodarski obeti v nastajajočih tržnih gospodarstvih, odziv bank na nove regulativne pobude, gibanja na trgu stanovanjskih in poslovnih nepremičnin, prevrednotenje tveganj na finančnih trgih, kibernetika kriminaliteta in motnje v IT-sistemih, primeri nepravilnega ravnanja, konkurenca nebank, morebitna neizpolnitev obveznosti s strani centralne nasprotne stranke ter togo poslovno okolje.

Bančni nadzor v ECB je kritično pregledal svoje prednostne naloge, da bi zagotovil učinkovito odzivanje bank na ta ključna tveganja. Zgoraj opisana tveganja terjajo nadaljnje uresničevanje krovnih prednostnih področij iz leta 2017, vendar z določenimi spremembami. V letu 2018 se bo bančni nadzor tako osredotočal na naslednja štiri področja:

1. poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti;
2. kreditno tveganje;
3. upravljanje tveganj;
4. aktivnosti, ki obravnavajo več tveganj hkrati.

Za vsako od teh prednostnih področij bo izvedenih več nadzorniških pobud. Celotna izvedba teh pobud lahko traja dlje kot eno leto.

- ✓ Analiza dobičkonosnosti bank
- ✓ Analiza občutljivosti na IRRBB

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Nadaljnje ukrepanje po analizi občutljivosti na IRRBB

Poslovni modeli

Poslovni modeli bank in dejavniki dobičkonosnosti ostajajo ena od prednostnih nalog bančnega nadzora v letu 2018. Aktivnosti se bodo osredotočale na proučevanje gibanja dobičkonosnosti bank v sedanjem okolju ter na ocenjevanje vpliva obrestnega tveganja na banke. V ta namen bo bančni nadzor v ECB upošteval

rezultate nedavne horizontalne analize dejavnikov dobičkonosnosti v bankah. Poleg tega bodo ugotovitve iz analize občutljivosti na obrestno tveganje v bančni knjigi (IRRBB) v pomoč nadzornikom pri spremljanju vpliva, ki ga imajo morebitne spremembe ravni obrestnih mer na banke.

Kreditno tveganje

- ✓ Objava napotkov o slabih posojilih

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Preverjanje strategije bank o slabih posojilih
- Skrben pregled pravočasnega oblikovanja rezervacij in odpisov

Slaba posojila

Kreditno tveganje ostaja pomembna prednostna naloga nadzora v letu 2018. Obseg slabih posojil je v številnih institucijah še naprej velik, kar lahko v končni fazi negativno vpliva na bančna posojila gospodarstvu. Visoka raven slabih posojil vpliva na kapital in financiranje, zmanjšuje dobičkonosnost ter posledično zavira ponudbo kreditov gospodinjstvom in podjetjem. Obravnava slabih posojil je zato pomembna tako za uspešno poslovanje bank kot tudi za makroekonomsko uspešnost. Zaradi tega se bo po objavi napotkov o slabih posojilih nadzorniški dialog z bankami še naprej prvenstveno osredotočal na proučevanje strategije slabih posojil in na izboljševanje pravočasnega oblikovanja rezervacij in odpisov za slaba posojila. Poleg tega bo delovna skupina za slaba posojila še naprej podpirala skupne nadzorniške skupine pri nadaljnjem ukrepanju in nadzorniškem dialogu na področju nedonosnih izpostavljenosti v bankah.

- ✓ Proučitev koncentracije izpostavljenosti s pregledom na daljavo in na kraju samem

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Proučitev nepremičninskih izpostavljenosti
- Analiza upravljanja in vrednotenja premoženja, zastavljenega kot zavarovanje

Koncentracija izpostavljenosti ter upravljanje in vrednotenje premoženja, zastavljenega kot zavarovanje

Koncentracija bančnih izpostavljenosti v določenih razredih premoženja še naprej terja pozornost nadzornikov. V tem pogledu je predvideno, da se bo nadzorniški pristop – s kombinacijo elementov pregleda na daljavo in pregleda na kraju samem, ki je bil uspešno sprejet ob pregledu portfeljev posojil ladjarskim družbam – sčasoma razširil tudi na druge razrede premoženja, kot so npr. nepremičnine. Poleg tega bo pozornost nadzornikov namenjena tudi praksam bank na področju upravljanja in vrednotenja premoženja, zastavljenega kot zavarovanje.

Upravljanje tveganj

To prednostno področje združuje elemente, ki so še naprej pomembni z vidika upravljanja tveganj v bankah. Kot del vsakodnevnega nadzora bodo izvedene številne aktivnosti, med katerimi je tudi spremljanje kompleksnih finančnih instrumentov, kakršna so sredstva stopnje 2 in sredstva stopnje 3. Naslednjim pobudam bo namenjena posebna pozornost.

- ✓ Objava prve verzije vodnika o TRIM

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Analiza in dialog z bankami
- Javno posvetovanje o vodniku ECB za notranje modele

Ciljno usmerjeni pregled notranjih modelov (TRIM)

Projekt TRIM se bo nadaljeval v letih 2018 in 2019, njegov poglavitni cilj pa je povečati kredibilnost in potrditi ustreznost odobrenih notranjih modelov, ki jih banke uporabljajo v zvezi s prvim stebrom. Vodnik o TRIM, katerega prva verzija je bila objavljena leta 2017, obravnava, kako namerava enotni mehanizem nadzora (EMN) uveljaviti najbolj relevantne regulativne zahteve v zvezi z notranjimi modeli, ter postavlja temelje za izvedbeno fazo projekta. Aktivnosti v letu 2018 se bodo tesno navezovali na doseženi napredek v letu 2017, saj se bodo inšpekcijski pregledi v bankah še naprej izvajali na področju kreditnega in tržnega tveganja ter kreditnega tveganja nasprotnih stranke. Ko bodo rezultati inšpekcijskih pregledov na kraju samem razpoložljivi, bo ECB nadaljevala z izvajanjem horizontalnih analiz, ki se bodo upoštevale tudi v nadaljnjem nadzorniškem ukrepanju in pri kritičnem pregledu vodnika. Rezultat tega pregleda – vodnik ECB za notranje modele – bo objavljen za namene javnega posvetovanja. Posvetovanje bo potekalo ločeno za različne dele vodnika, potem ko bodo posamezni deli na voljo.

- ✓ Objava osnutka napotkov o ICAAP in ILAAP

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Izboljšanje procesov ICAAP in ILAAP v bankah
- Javno posvetovanje o revidiranih napotkih

ICAAP in ILAAP

Proces ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala (ICAAP) in proces ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti (ILAAP) sta za upravljanje ustreznosti kapitala in likvidnosti v institucijah ključnega pomena. Za izboljšanje procesov ICAAP in ILAAP v institucijah sledi ECB večletnemu načrtu. Na podlagi intenzivnega dialoga z bankami o osnutku napotkov, objavljenih v letu 2017, ter ob upoštevanju nadaljnjih pripomb je bančni nadzor v ECB dodelal in dopolnil nadzorniške napotke o ICAAP in ILAAP ter jih bo dokončal leta 2018, potem ko bo na začetku leta izvedeno javno posvetovanje. Poleg tega bo opravljeno tudi delo, katerega cilj je izboljšati transparentnost zahtev v zvezi z drugim stebrom, razčlenjenih na posamezna tveganja.

- ✓ Analiza pripravljenosti bank na MSRP 9

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Nadaljnje spremljanje uvajanja MSRP 9
- Skrben pregled pripravljenosti bank na druge regulativne spremembe

Pripravljenost na MSRP 9 in druge regulativne spremembe

Ob številnih regulativnih spremembah, ki vplivajo na banke, bo bančni nadzor v ECB leta 2018 spremljal, kako so banke pripravljene na spremembe in kako jih uresničujejo. Pomembna sprememba je uvedba MSRP 9, pri čemer so vmesni rezultati tematskega pregleda pokazali, da so še vedno možne izboljšave, kar zadeva pripravljenost bank na MSRP 9 in upoštevanje novega standarda. V tem pogledu bodo skupne nadzorniške skupine še naprej spremljale banke in izvajale nadaljnje aktivnosti. Med nadaljnjimi regulativnimi spremembami, pri katerih se bo spremljala pripravljenost bank, so količnik neto stabilnih virov financiranja (NSFR), količnik finančnega vzvoda ter minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL).

Obravnavava več tveganj hkrati

Med načrtovanimi nadzornimi aktivnostmi v letu 2018, katerih namen je obravnavati več tveganj hkrati, so stresno testiranje ter tekoče priprave na brexit.

✓ Začrtane usmeritve politike o brexitu

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Nadaljevanje dialoga z bankami o pripravljenosti na brexit

Priprave na brexit

Brexit bo v letu 2018 še naprej visoko na seznamu nadzornih nalog. Aktivnosti se bodo od priprav preusmerile na praktično izvedbo začrtanih usmeritev politike. ECB bo skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi še naprej spremljala načrte bank, da bančne dejavnosti preselijo iz Združenega kraljestva v euroobmočje, vključno s prošnjami za pridobitev bančne licence. Posebna pozornost bo namenjena spoštovanju dogovorjenih usmeritev politike, zlasti v izogib ustanavljanju navideznih institucij v državah EMN. Umik Združenega kraljestva iz Evropske unije vpliva tudi na številne pomembne institucije s sedežem v euroobmočju. Skupne nadzorniške skupine bodo še naprej aktivno sodelovale s pomembnimi institucijami, na katere bo vplival brexit, ter natančno spremljale nadaljnji razvoj in izvedbo načrtov bank za ravnanje v izrednih razmerah.

Nadzorni ukrep v letu 2018

- Stresni test EBA na ravni EU in stresni test ECB

Stresno testiranje

Naslednji nadzorniški stresni test bo v pomembnih institucijah izveden leta 2018. Izveden bo v dveh dopolnjujočih se delih: vzorec velikih pomembnih institucij bo sodeloval v stresnem testu na ravni EU, ki ga bo usklajeval Evropski bančni organ, medtem ko bo ECB izvedla dodaten stresni test za preostale pomembne institucije, ki ne bodo sodelovale v stresnem testu na ravni EU. Stresni test bo prispeval k procesu nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP), okreпил bo zmožnost bank za stresno testiranje in upravljanje tveganj ter omogočil kvantitativno oceno profila tveganosti bank po različnih kategorijah tveganj.

Zgoraj omenjena tveganja in prednostne naloge nadzora pa ne predstavljajo izčrpnega seznama. Različne dejavnosti, ki tu niso izrecno navedene, potekajo ves čas, na primer dejavnosti v zvezi z informacijsko tehnologijo in kibernetскими tveganji. Poleg tega je mogoče, da bodo na ravni posameznih bank potrebne drugačne nadzorne dejavnosti, ki jih narekuje konkretni profil tveganosti kreditne institucije. Vseeno so v tem dokumentu predstavljene prednostne naloge nadzora glavni pripomoček za to, da se nadzorni ukrepi v vseh bankah izvajajo poenoteno, sorazmerno in učinkovito, kar prispeva k enaki obravnavi bank ter k večjemu učinku nadzora.